

третейського суду, ухваленого за результатами розгляду позову про стягнення заборгованості за договором про відкриття кредитної лінії, залишаючи без змін ухвалу апеляційного господарського суду, якою задоволено заяву про видачу наказу на примусове виконання рішення постійно діючого третейського суду [5].

Рішення третейського суду за господарськими спорами є обов'язковим до виконання. Порядок примусового виконання рішень третейських судів встановлений Законом України «Про виконавче провадження».

Література

1. Про третейські суди: Закон України від 11 трав. 2004 р. № 1701-IV. Відомості Верховної Ради України. 2004. № 35. Ст. 412.

2. Бут І.О. Розгляд спорів третейським судом в аграрній сфері. Актуальні проблеми українського законодавства: тези доповідей держ. наук.-практ. конфер. (Біла Церква, 19 лист. 2015 р.). Біла Церква, 2015. С. 18-19.

3. Господарський процесуальний кодекс України від 06 лист. 1991 р. № 1798-XII. Відомості Верховної Ради України. 1992. № 6. Ст. 56.

4. Скрипець Н.С. Виконання рішень третейських судів в порядку цивільного та господарського судочинства: порівняльно- правовий аналіз. Альтернативні способи вирішення спорів (ADR): матеріали Шостого Львівського міжнародного форуму (м. Львів, 30-31 трав. 2013 р.). Львів: Вид-во Львівського регіонального ін-ту держ. упр-ння Нац. акад. держ. упр-ня при Президентові України, 2013. С. 61-66.

5. Огляд судової практики розгляду Верховним Судом справ щодо оскарження рішень третейських судів та про видачу наказів на примусове виконання рішень третейських судів. URL: https://donetskcci.com/files/pagestatic/ogljad_rishen_tret.pdf (дата звернення: 02.05.2023).

УДК 346.9(043.2)

Рєпіна Є.Ю., здобувачка вищої освіти
другого (магістерського) рівня,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна
Науковий керівник: Нецька Л.С., к.ю.н., доцент

ОСОБЛИВОСТІ БАНКРУТСТВА СТРАХОВИКІВ

Страхові компанії є важливими учасниками фінансової системи країни. Вони надають послуги зі страхування ризиків, які забезпечують захист від несподіваних фінансових витрат у разі настання непередбачуваних подій. Однак, як і в будь-якій іншій галузі, у страхуванні можуть виникати фінансові труднощі, які можуть призвести

до банкрутства компанії.

Причини банкрутства страхових компаній можуть бути різними. Однією з найбільш поширених причин є неправильне управління компанією. Недостатньої уваги до ризиків, невідповідальність при веденні бізнесу та недостатній контроль над фінансовими операціями можуть призвести до того, що компанія втратить свою фінансову стабільність і стане банкрутом.

Іншою причиною банкрутства страхових компаній є непередбачувані фактори, такі як природні катастрофи, економічні кризи та інші. Ці фактори можуть призвести до того, що компанії зіткнуться з великими фінансовими витратами, які перевищують їх можливості.

Приписи, пов'язані з особливостями банкрутства страховиків, містяться у ст. 92 розділу VII Кодексу України з процедур банкрутства (далі – КУЗПБ) та, по суті, аналогічні тим, що існували в останній редакції Закону України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом». Положення названого розділу та, відповідно, його статей 91, 92 встановлюють спеціальні правила, а інші норми КУЗПБ належать субсидіарному застосуванню [1].

Однак, незалежно від причини банкрутства страхових компаній, процедура банкрутства для страхових компаній має свої особливості. Зазвичай, банкрутство страхової компанії починається з відкриття процедури ліквідації компанії, або продажу її активів іншим страховим компаніям. У багатьох країнах, страхові компанії мають бути забезпечені гарантійним фондом, який може використовуватись для виплати клієнтам компанії в разі її банкрутства.

Особливості вітчизняної правової регламентації цього виду відносин банкрутства характеризуються тим, що правом на звернення до господарського суду з заявою про відкриття провадження у справі про банкрутство страховика крім осіб, зазначених у ч. 2 ст. 8 КУЗПБ (а саме боржника та кредиторів), наділений також спеціально уповноважений центральний орган виконавчої влади у справах нагляду за страховою діяльністю – Національний банк України (далі – НБУ), правове становище якого визначено Законом України «Про Національний банк України» [1].

Однією з особливостей банкрутства страхових компаній є те, що клієнти компанії можуть бути постраждалими від цього процесу. У разі банкрутства страхової компанії, клієнти можуть втратити свої страхові поліси, або не отримати очікувану виплату за збитки. Це може призвести до значних фінансових втрат для клієнтів та погіршення їхнього фінансового стану.

Ще однією особливістю банкрутства страхових компаній є те, що це може мати наслідки для фінансової системи в цілому. Банкрутство страхової компанії може призвести до втрати довіри в інших страхових

компаній та на ринку загалом, що може призвести до зниження довіри до фінансової системи в цілому.

Метою посилення ефективності правового регулювання відносин банкрутства, в яких страховики виступають боржниками (банкрутами) та, відповідно, судових процедур, що до них застосовуються, доцільно розширити коло осіб, які можуть звертатися до господарського суду з заявою про відкриття справи про банкрутство страховика за рахунок об'єднань страховиків, метою створення яких є, зокрема, захист інтересів своїх членів, здійснення спільних програм (ч. 1 ст. 13 Закону України «Про страхування») [2].

Об'єднання страховиків за законодавством України (за критерієм порядку створення) підлягають поділу на обов'язкові (Моторне (транспортне) страхове бюро України (далі – МТСБУ), Ядерний страховий пул, Аграрний страховий пул) та добровільні (Ліга страхових організацій України, Асоціація страховий бізнес, Українська федерація убезпечення, Національна асоціація страховиків України тощо).

Щодо об'єднань страховиків, які створюються в обов'язковому порядку, їх перелік фактично окреслений у частинах 4, 5, 6 ст. 13 Закону України «Про страхування» [2].

Банкрутство страхових компаній може мати значні наслідки для клієнтів, фінансової системи та економіки в цілому. Для запобігання банкрутства страхових компаній, необхідно вести відповідальне та ретельне управління компанією, враховуючи всі можливі ризики та непередбачувані фактори. Крім того, важливо забезпечити належний контроль над фінансовою діяльністю страхової компанії з боку регуляторних органів та дотримуватись вимог законодавства щодо страхових компаній.

У разі банкрутства страхової компанії, важливо забезпечити максимальну захищеність прав клієнтів компанії та їх інтересів. Для цього можуть використовуватись різні механізми, такі як гарантійні фонди, які забезпечують виплату клієнтам у разі банкрутства страхової компанії [3].

Крім того, регуляторні органи можуть вживати додаткових заходів для запобігання банкрутству страхових компаній. Наприклад, вони можуть заборонити страховій компанії видачу надмірно високих страхових сум, що може призвести до значних збитків для компанії та зростання ризику її банкрутства.

У загальному, банкрутство страхових компаній є складною та серйозною проблемою, яка потребує відповідального та ретельного підходу до управління страховою компанією та відповідного регулювання з боку держави. Дотримання вимог законодавства та використання належних заходів для запобігання банкрутству можуть допомогти зменшити ризики для клієнтів та економіки в цілому.

Література

1. Кодекс України з процедур банкрутства. Відомості Верховної Ради України. 2019. № 19. Ст. 74. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2597-19#Text>
2. Про страхування: Закон України від 7 бер. 1996 р. № 85/96-ВР. Відомості Верховної Ради України. 1996. № 18. Ст. 78. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/85/96-вр#Text>
3. Радзивілюк В. Правове регулювання банкрутства юридичних осіб в Україні: навчальний посібник. Київ: Ліра-К, 2020. С. 69-70.

УДК 340:351.86 (043.2)

Савліва Н.О., здобувачка вищої освіти
першого (бакалаврського) рівня,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна
Науковий керівник: Слободська І.А., старший викладач

ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЛІЦЕНЗУВАННЯ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Ліцензування є одним із провідних інститутів у системі регулювання господарської діяльності, адже становить собою особливий вид здійснення державного нагляду та контролю.

Господарський кодекс України (далі – ГК України) встановлює, що правові засади ліцензування господарської діяльності визначаються, виходячи з конституційного права кожного на здійснення підприємницької діяльності, не забороненої законом, а також принципів господарювання, одним із яких є обмеження державного регулювання економічних процесів у зв'язку з необхідністю забезпечення соціальної спрямованості економіки, добросовісної конкуренції у підприємництві, екологічного захисту населення, захисту прав споживачів та безпеки суспільства і держави [1].

Відповідно до Закону України «Про ліцензування видів господарської діяльності» ліцензування – засіб державного регулювання провадження видів господарської діяльності, спрямований на забезпечення безпеки та захисту економічних і соціальних інтересів держави, суспільства, прав та законних інтересів, життя і здоров'я людини, екологічної безпеки та охорони навколишнього природного середовища [2].

Е. Бекірова, досліджуючи правове регулювання певних видів господарської діяльності, розглядає ліцензування як елемент легітимації суб'єктів господарської діяльності; умову здійснення певних видів господарської діяльності; підставу виникнення права здійснювати види господарської діяльності, що підлягають ліцензуванню; елемент